

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 414/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2014 prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ELECTRAPLAN Slovensko, s. r. o., Pestovateľská 6, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivanou Slávikovou, Vajanského nábrežie 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 36 R 3/2013 a jeho uzneseniami z 19. decembra 2013 a 9. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ELECTRAPLAN Slovensko, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ELECTRAPLAN Slovensko, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 R 3/2013 a jeho uzneseniami z 19. decembra 2013 a 9. januára 2014.

Zo sťažnosti vyplýva, že reštrukturalizačné konanie obchodnej spoločnosti B., a. s. (ďalej len „dlžník“), bolo začaté uznesením okresného súdu zo 4. apríla 2013 a reštrukturalizácia dlžníka bola povolená uznesením z 3. mája 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. mája 2013. Správca oznamom v Obchodnom vestníku č. 116/2013 zverejnenom 18. júna 2013 zvolal schôdzu veriteľov na 19. júl 2013. Sťažovateľka ďalej uvádza, že svoju súhrnnú prihlášku pohľadávok správcovi doručila 5. novembra 2013, avšak správca jej v *„zákonnej 3-dňovej lehote nevydal potvrdenie o zapísaní alebo nezapísaní... pohľadávok do konečného zoznamu pohľadávok“*. Toto potvrdenie jej malo byť doručené až 26. novembra 2013. Následne na to okresný súd napadnutým uznesením č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 návrh sťažovateľky na prerušenie reštrukturalizačného konania vedeného proti dlžníkovi, návrh na odloženie schvaľovacej schôdze dlžníka zvolanej na 20. december 2013 a návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd zakázal dlžníkovi nakladať s majetkom až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zamietol. Uvedený návrh mala pritom sťažovateľka podať z dôvodu, že správca podľa jej názoru porušil svoju povinnosť podľa § 126 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo v citáciách „ZKR“), následkom čoho malo byť reštrukturalizačné konanie dlžníka zastavené a na jeho majetok mal byť vyhlásený konkurz.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka poukazuje na nedostatky v postupe okresného súdu pri doručovaní uznesenia z 19. decembra 2013, konkrétne že 19. decembra 2013 jej malo byť mailom doručené uznesenie s dátumom jeho vydania 18. december 2013, ale písomne vyhotovenie doručovaného uznesenia obsahovalo ako deň vydania uznesenia dátum 19. december 2013. Toto napadnuté uznesenie bolo zverejnené v obchodnom vestníku 30. decembra 2013, pričom právoplatnosť nadobudlo 31. decembra 2013. Okresný súd potom 9. januára 2014 vydal uznesenie, ktorým potvrdil reštrukturalizačný plán v znení predloženom správcom a rozhodol o skončenú reštrukturalizácie dlžníka.

Porušenie označených práv dáva sťažovateľka do súvislosti s postupom okresného súdu pri dokazovaní, ktorým mala byť sťažovateľka ukrátená vo svojom práve predkladať a navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadrovať sa k nim. S poukazom na § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sťažovateľka namieta, že bolo porušené aj jej právo na prerokovanie veci v jej prítomnosti, keďže okresný súd sa mal riadiť ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a vo veci nariadiť pojednávanie, vykonať dokazovanie a všetky úkony potrebné k riadnemu zisteniu skutkového stavu. Sťažovateľka tvrdí, že „porušiteľ tým, že vykladal ZKR na základe svojej svojvôle a pokračoval v reštrukturalizácii a potvrdil reštrukturalizačný plán, napriek tomu, že boli splnené zákonné podklady na jej zastavenie, nastolil stav znevýhodnenia ostatných veriteľov. Absencia adekvátnej súvislosti medzi zisteným skutkovým stavom a právnym záverom, ktorý by z neho mal vyplývať, v konečnom dôsledku viedla k zásahu do práva sťažovateľa vlastníť majetok.“.

Nadväzne na to namieta, že okresný súd v napadnutom uznesení nesprávne rozvíja „polemiku, že ZKR v žiadnom zo svojich ustanovení nešpecifikuje, ktorým momentom dochádza k riadnemu zvolaniu schôdze veriteľov... keďže ZKR v § 199 ods. 9 presne definuje čo sa rozumie zverejnením t. j. nie doručenie oznamu obchodnému vestníku ale až dňom nasledujúcim po publikovaní sa stáva oznam účinný.

Porušiteľ túto skutočnosť vôbec nezohľadnil a je zrejmé, že z jeho strany došlo k takému svojvoľnému výkladu a aplikácii ZKR, ktorým sa natolko odchýlil od znenia tohto

zákona, že tým zásadne poprel jeho účel a význam a preto takéto konanie porušovateľa je z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Porušovateľ svoje rozhodnutie založil na svojoľnej interpretácii a aplikácii ZKR vo vzťahu k zvolaniu schôdze veriteľov. Máme taktiež za to, že aplikáciou právnej normy zo strany porušovateľa ako všeobecného súdu dochádza k takej interpretácii, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy - ... § 131 ZKR.“

Sťažovateľka tiež namieta, že napadnuté uznesenie je „zmätočné, keďže v odôvodnení sa porušiteľ vyjadruje k návrhu vo veci samej, ale už vo výrokovej časti uvádza len rozhodnutie o nenariadení predbežného opatrenia“, že okresný súd narušil právnu istotu, keď jej zaslal „rozhodnutie datované 18. 12. 2013 a následne doručil rozhodnutie s dátumom 19. 12. 2013“, a v konečnom dôsledku že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu nie je dostatočne odôvodnené. Spochybňuje tiež záver okresného súdu, že nie je účastníčkou konania, a vzhľadom na podanie návrhu na určenie pohľadávky vedeného okresným súdom pod sp. zn. 36 Cbi/18/2013 hodnotí tento záver ako predčasný. K namietanému porušeniu práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok malo dôjsť podľa sťažovateľky tým, že okresný súd znevýhodnil časť veriteľov, ktorí «si nemohli prihlásiť svoje pohľadávky do reštrukturalizácie z dôvodu zanedbania povinnosti úpadcu ako aj správcu aktualizovať svoje obchodné meno o údaj o právnom stave dlžníka a to údaj „v reštrukturalizácii“, pričom práva konkurzných veriteľov v reštrukturalizácii sú slabšie ako práva reštrukturalizačných veriteľov. Porušiteľ negatívne zasiahol do majetkových práv veriteľov tým, že pokračoval v reštrukturalizácii a potvrdil reštrukturalizačný plán, napriek tomu, že boli splnené zákonné podklady na jej zastavenie.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné práva sťažovateľa spoločnosti ELECTRAPLAN Slovensko, s. r. o... vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy ... v spojení s právom na majetok podľa čl. 1 odsek 1 Dodatkového protokolu..., právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom

a rozhodnutiami Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 36 R/3/2013 porušené boli.

2. Rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp. zn. 36 R/3/2013 zo dňa 19. 12. 2013, právoplatné dňa 31. 12. 2013 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresnému súdu Trnava sa prikazuje, aby vo veci podaného návrhu na zastavenie reštrukturalizačného konania dlžníka, začatie konkurzného konania na majetok dlžníka a vyhlásenie konkurzu konal a rozhodol.

4. Rozhodnutie Okresného súdu Trnava sp. zn. 36 R/3/2013 zo dňa 09. 01. 2014, právoplatné dňa 18. 01. 2014 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľovi spoločnosti ELECTRAPLAN Slovensko, s. r. o... sa priznáva náhrada trov konania vo výške 284,08 €, ktorú je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť do rúk právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Ivany Slávikovej do jedného mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie

ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu má každá fyzická alebo právnická osoba právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Článok 48 ods. 2 ústavy zase v sebe inkorporuje viacero práv prislúchajúcich účastníkovi konania. Zaručuje verejný charakter súdneho procesu, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, právo byť prítomný pri prerokovaní svojej veci, ako aj právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej a tiež prípad, keď v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

2.1 K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013

Okresný súd v odôvodnení uznesenia č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 po tom, ako zrekapituloval obsah sťažovateľkinho návrhu, vyjadrenie správcu k tomuto návrhu a znenie relevantných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, uviedol:

„Uznesenie o povolení reštrukturalizácie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 13. 05. 2013. Účinky povolenia reštrukturalizácie nastali v zmysle § 199 ods. 9 ZKR, dňa 14. 05. 2013, t. j. deň nasledujúci po zverejnení uznesenia o povolení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku. Lehota 30 dní na zvolanie schôdze veriteľov začala správcovi plynúť dňa 15. 05. 2013 a uplynula dňa 13. 06. 2013. Správca podal na zverejnenie do Obchodného vestníka oznam o zvolaní schôdze veriteľov dňa 13. 06. 2013, čoho dôkazom je výpis z internetovej stránky Ministerstva spravodlivosti priložený k vyjadreniu správcu.

Je faktom, že ZKR v žiadnom zo svojich ustanovení nešpecifikuje, ktorým momentom dochádza k riadnemu zvolaniu schôdze veriteľov, či momentom, kedy správca dal zverejniť oznam do Obchodného vestníka, resp. či momentom, kedy bol tento oznam reálne publikovaný v Obchodnom vestníku. Pri zodpovedaní tejto otázky je potrebné posudzovať reštrukturalizačné konanie ako celok a zohľadniť ustanovenia upravujúce reštrukturalizačné konanie ako celok. V rámci reštrukturalizačného konania sa konajú dve schôdze veriteľov, prvú schôdzu veriteľov zvoláva správca v lehote do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie (§ 126 ZKR), a druhú schôdzu veriteľov - schvaľovaciu schôdzu zvoláva správca do 3 dní do doručenia žiadosti veriteľského výboru (§ 146 ZKR). Obe zákonné ustanovenia upravujúce zvolanie schôdze veriteľov sú koncipované totožné, pričom v oboch je používaná rovnaká terminológia a formulácia (správca zvolá schôdzu do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie; správca zvolá schôdzu do 3 dní od doručenia žiadosti veriteľského výboru; schôdzu správca zvolá uverejnením oznámenia v Obchodnom vestníku).

Výklad ustanovenia § 126 ods. 1 ZKR uvádzaný navrhovateľom, že oznámenie o zvolaní schôdze veriteľov má byť do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie už publikované v Obchodnom vestníku by nás dovedol k záveru, že aj v prípade konania schvaľovacej schôdze, ktorú je správca povinný zvolať do troch dní od doručenia žiadosti veriteľského výboru, by taktiež musel byť oznam o zvolaní schôdze publikovaný v Obchodnom vestníku, čo pri zohľadnení lehoty 5 dní, ktorú má vydavateľ na publikovanie

údajov v obchodnom vestníku, nie je reálne možné. Pri stanovení termínu schvaľovacej schôdze je potrebné brať do úvahy aj organizačnú stránku schôdze, a to tú, že správca musí tiež zabezpečiť miestnosť ako i dohodnúť stanovený termín s veriteľským výborom. Dodržat túto trojdňovú lehotu tak, aby oznam o zvolaní schvaľovacej schôdze bol najneskôr na tretí deň už publikovaný v Obchodnom vestníku, prihliadajúc na vyššie uvedené tak nie je možné. Pridržiavaním sa takéhoto extrémneho výkladu § 126 ods. 1 ZKR, by musela byť každá reštrukturalizácia transformovaná na konkurz z dôvodu nezvolania schvaľovacej schôdze riadne a včas.

Nakoľko súd dospel k záveru, že na riadne zvolanie schvaľovacej schôdze veriteľov (§ 146 ZKR) postačuje, aby správca v zákonom stanovenej lehote dal zverejniť oznam do Obchodného vestníka, bolo by neprípustné, aby na zvolanie „prvej“ schôdze veriteľov (§ 126 ZKR) použil iný výklad.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že správca zvolal schôdzu v zákonom stanovenej lehote, riadne a včas, a preto návrh navrhovateľa ELECTROPLAN Slovensko, s. r. o., so sídlom Pestovateľská 6, Bratislava v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Súd považuje za potrebné dodať, že predmetné reštrukturalizačné konanie prebieha od jeho začiatku až doteraz v súlade so zákonom, pričom správca si riadne plní svoje zákonné povinnosti. Doposiaľ žiaden z veriteľov nenamietal priebeh reštrukturalizačného konania, spôsob zvolania schôdze veriteľov, jej priebeh ani inú skutočnosť. Podľa názoru súdu neexistuje žiaden zákonný dôvod, pre ktorý by súd mal nariadiť predbežné opatrenie, ktorým by dočasne upravil pomery tak, že by prerušil reštrukturalizačné konanie, odložil schvaľováciu schôdzu a zakázal dlžníkovi nakladať s jeho majetkom. Neexistuje ani dôvodná obava ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, že by došlo k znevýhodneniu veriteľov. Práve naopak, k znevýhodneniu veriteľov by došlo v prípade vyhlásenia konkurzu, kedy je uspokojenie veriteľov nižšie ako v prípade schválenia reštrukturalizačného plánu.

Súd ešte na záver uvádza, že navrhovateľ ELECTROPLAN Slovensko, s. r. o., so sídlom Pestovateľská 6, Bratislava nie je účastníkom konania, nakoľko si riadne a včas neprihlásil svoju pohľadávku. Súd považuje konanie navrhovateľa za účelové a špekulatívne z dôvodu, že navrhovateľ nestihol v reštrukturalizačnom konaní riadne prihlásiť svoju

pohľadávku, a v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu zo strany súdu by zanikla vymáhateľnosť jeho pohľadávok (§ 155 ods. 2 ZKR). Naopak, vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka ešte pred potvrdením plánu súdom by navrhovateľ získal výhodu na úkor uspokojenia veriteľov, ktorí si riadne a včas prihlásili svoje pohľadávky, a ktorí by boli v konkurze uspokojení v nižšej miere ako v prípade reštrukturalizácie.»

2.1.1 Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľka proti uzneseniu č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 v podstatnom namieta, že okresný súd nenariadil pojednávanie a nevykonal dokazovanie o jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a na zastavenie reštrukturalizačného konania z 2. decembra 2013, ďalej že nesprávne právne posúdil splnenie podmienok zvolania schôdze veriteľov a nerozhodol ani o návrhu na zastavenie reštrukturalizačného konania podľa § 131 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Uvedené námietky však ústavný súd nepovažuje za opodstatnené. Z obsahu výroku označeného uznesenia totiž zistil, že okresný súd rozhodoval o sťažovateľkinom návrhu, ktorým žiadala prerušiť reštrukturalizačné konanie, odložiť schvaľovaciu schôdzu zvolanú na 20. december 2013 a predbežným opatrením zakázať dlžníkovi nakladať s jeho majetkom. V odôvodnení uznesenia okresný súd poukazom na príslušné ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii právne ustálil, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii v žiadnom zo svojich ustanovení nešpecifikuje moment, ktorým dochádza k riadnemu zvolaniu schôdze, a v súvislosti s ďalšími ustanoveniami tohto zákona (§ 146 zákona o konkurze a reštrukturalizácii), ako aj zákona č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku v znení neskorších predpisov podáva logický výklad na prípad dopadajúcich právnych noriem so zámerom jednotne vykladať procesné podmienky zvolávania schôdzí veriteľov.

Ústavný súd nestotožňujúc sa s formalistickým prístupom pri výklade právnych predpisov, považuje preto právny záver, že na riadne zvolanie schôdze veriteľov postačuje, aby dal správca v zákonom ustanovenej lehote zverejniť oznam do Obchodného vestníka, za ústavne udržateľný. Zároveň pripomína, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych

názorov okresného súdu a jeho ingerencia do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Pokiaľ ide o námietku, že okresný súd mal podľa § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii primerane použiť Občiansky súdny poriadok a na rozhodnutie o jej návrhu nariadiť pojednávanie, na ktorom by vykonal dokazovanie, ústavný súd konštatuje, že primeranosť aplikácie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku znamená, že tieto ustanovenia je potrebné aplikovať v súlade s účelom a cieľom konkurzného alebo reštrukturalizačného konania (obdobne IV. ÚS 151/2013). Ústavný súd preto v tejto súvislosti poukazuje na § 197 ods. 1 druhú vetu zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého v reštrukturalizačnom konaní (a rovnako tak aj v konkurznom konaní) súd nariadi pojednávanie len vtedy, ak to pokladá za potrebné. V rámci tohto typu konania, upraveného osobitne a odchyľne od občianskeho súdneho konania, teda zákonodarca neukladá povinnosť nariadovať pojednávanie a vykonávať dokazovanie pred rozhodnutím súdu, naopak, pojednávanie sa má vykonať len vtedy, ak je to pre rozhodnutie vo veci potrebné, teda inými slovami, nevyhnutné. Zo sťažovateľkou pripojenej kópie návrhu na zastavenie reštrukturalizačného konania dlžníka z 2. decembra 2013 ústavný súd zistil, že okrem pripojených listín podanie neobsahovalo také návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré by musel okresný súd vykonať na pojednávaní. Rozhodnutie o tomto návrhu sťažovateľky bez nariadenia pojednávania sa preto neprieči procesno-právnemu rámcu konštituovanému zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, pretože ani z uvedeného návrhu (a rovnako ani zo sťažnosti) nie je zrejmé, v čom má potreba vykonania tohto pojednávania spočívať.

Ústavný súd zároveň pripomína svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a nasl. ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak vo veci koná v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v konkrétnom konaní (m. m I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, IV. ÚS 66/2011). Nadväzne na to ústavný súd poukazuje na čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého má podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoviť zákon. Tým je v prípade reštrukturalizačného konania v prvom rade zákon o konkurze a reštrukturalizácii a až následne (podporne) Občiansky súdny poriadok. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii pri rozhodovaní o povolení reštrukturalizácie ustanovuje v jednotlivých fázach konania striktné lehoty na rozhodovanie. Napríklad podľa § 146 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa o správcom predloženom pláne musí uskutočniť schvaľovacia schôdza do 30 dní od doručenia žiadosti veriteľského výboru a podľa § 153 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súd rozhodne o potvrdení plánu uznesením do 15 dní od doručenia návrhu. Z uvedeného vyplýva, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii kladie vo svojich ustanoveniach dôraz na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, ktorá nachádza svoj odraz aj v zákonom ustanovenej povinnosti súdu nariadovať pojednávanie, len keď je to pre rozhodovanie súdu potrebné.

Ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Sťažovateľkou tvrdené skutočnosti o nesprávnom právnom výklade otázky dodržania lehôt pre zvolanie schôdze veriteľov, ako aj o porušení princípov spravodlivého súdneho konania nenariadením pojednávania pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky z 2. decembra 2013, ako aj pochybnosti o správnosti postupu okresného súdu pri doručovaní jeho uznesenia č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 nenasvedčujú, že by namietané uznesenie okresného súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Pokiaľ aj bolo sťažovateľke

mailom doručené označené uznesenie s dátumom vydania, ktorý nesúhlasil s jeho neskôr doručovaným písomným vyhotovením, resp. s vyhotovením zverejneným v Obchodnom vestníku, táto okolnosť sama osebe ešte nedokazuje porušenie zásady viazanosti súdu vyhláseným rozhodnutím, keďže sťažovateľke mohlo byť elektronicky doručené nesprávne vyhotovenie súdneho rozhodnutia, ktoré nesúhlasilo s jeho prvopisom založeným do súdneho spisu. Ústavný súd v postupe okresného súdu nevzhliadol také relevantné okolnosti, ktoré by popierali účel a zmysel právnej úpravy a aplikovateľných právnych inštitútov vyplývajúcich zo zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľka s právnym názorom uvedeným v napadnutom uznesení nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným. Odôvodnenie uznesenia okresného súdu spĺňa podľa názoru ústavného súdu minimálne požiadavky kladené na obsah súdnych rozhodnutí a z ústavnoprávneho hľadiska ho hodnotí ako dostatočné. S prihliadnutím na uvedené považuje ústavný súd sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

2.1.2 V súvislosti s namietaným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd ďalej pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj označené práva, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto základných práv by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Porušenie svojho základného práva vlastníť majetok, resp. práva na ochranu majetku dáva sťažovateľka do súvislosti aj so zanedbaním povinnosti dlžníka a správcu aktualizovať v obchodnom registri svoje meno o údaj o právnom stave dlžníka, teda že sa nachádza

„v reštrukturalizácii“. Uvedená námietka však nepreukazuje pochybenie okresného súdu v konaní, a preto ju z hľadiska namietaného postupu okresného súdu možno považovať za právne irelevantnú. Pre začatie plynutia lehoty na prihlasovanie pohľadávok je totiž podstatné zverejnenie rozhodnutia o povolení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku, a nie zmena údajov zapísaných v obchodnom registri (§ 114 ods. 4 v spojení s § 121 a § 199 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Okresný súd tak nemôže byť zodpovedný za zmeškanie lehoty na prihlasovanie pohľadávok sťažovateľkou. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané nezastavenie reštrukturalizácie a nevyhlásenie konkurzu, ústavný súd poukazuje na citovanú časť odôvodnenia uznesenia č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013, z ktorého vyplýva absencia dôvodov na zastavenie reštrukturalizácie v zmysle § 131 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Tieto tvrdenia sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny výsledkov súdneho konania, s ktorým sa nevie sťažovateľka stotožniť, čo však nemožno spájať s porušením označených základných práv, ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán len uplatní svoju právomoc.

Uvedené skutočnosti opísané v sťažnosti nesignalizujú žiadnu možnosť porušenia základného práva zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. práva garantovaného čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu a jeho uznesením č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013, ktoré by bolo potrebné skúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Keďže v okolnostiach daného prípadu nebolo zistené, že by rozhodnutie okresného súdu bolo svojvoľné, resp. urobené v zjavnom vzájomnom rozpore či v zrejmom omyle a nesúlade s platnou právnou úpravou, pričom ho možno považovať za zlučiteľný s ústavnoprocenými princípmi vyjadrenými v čl. 46 až čl. 48 ústavy, nemohlo v danom prípade dôjsť ani k porušeniu základného práva vlastníť majetok, resp. práva na ochranu majetku. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

2.1.3 Ústavný súd, napokon, pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že okresný súd nerozhodol o jej návrhu na zastavenie reštrukturalizačného konania podľa § 131 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ale rozhodoval len o jej procesných návrhoch na prerušenie reštrukturalizačného konania, na odloženie schvaľovacej schôdze a na vydanie

predbežného opatrenia, poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (m. m. I. ÚS 108/2012, III. ÚS 340/2014).

V zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Aj keď sa môže z predložených listín a najmä z obsahu uznesenia č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 javiť uvedená námietka sťažovateľky ako dôvodná, z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sa sťažovateľka na okresnom súde domáhala vo vzťahu k tejto časti návrhu vydania dopĺňacieho rozhodnutia postupom podľa § 166 ods. 1 OSP v spojení s § 167 ods. 2 OSP a § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Zároveň, pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorým je okrem iného zaručené aj právo účastníka konania na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov, ústavný súd poukazuje aj na § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), podľa ktorého môže účastník konania alebo strana v konaní podať predsedovi súdu sťažnosť smerujúcu proti porušovaniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd preto zastáva názor, že v časti, v ktorej okresný súd nerozhodol o celom návrhu sťažovateľky z 2. decembra 2013, sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd so svojou sťažnosťou na porušenie označených práv proti uzneseniu okresného súdu č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 bez toho, aby využila všetky právne prostriedky nápravy, ktoré jej zákon na ochranu pred ich porušením poskytoval, resp. na použitie

ktorých bola podľa osobitných predpisov oprávnená. Uvedené však vedie ústavný súd k záveru o neprípustnosti tejto časti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorá je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu sp. zn. 36 R 3/2013 z 9. januára 2014

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti doručenej 28. februára 2013 konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľka je riadne zastúpená právnu zástupkyňou, v časti namietaného porušenía označených práv uznesením sp. zn. 36 R 3/2013 z 9. januára 2014 nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktoré sú ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde. K sťažnosti totiž nebolo pripojené uznesenie okresného súdu sp. zn. 36 R 3/2013 z 9. januára 2014 s vyznačenou doložkou právoplatnosti, ktoré by umožnilo realizovať ústavný prieskum tohto rozhodnutia

v medziach vyplývajúcich z čl. 127 ústavy. Napokon aj v odôvodnení sťažnosti sa sťažovateľka zaoberá predovšetkým svojim návrhom podaným okresnému súdu 2. decembra 2013 a rozhodnutím o tomto návrhu (uznesením č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013), nie však uznesením okresného súdu sp. zn. 36R/3/2013 z 9. januára 2014, ktorého sa dotýka len okrajovo. V sťažnosti teda v zásade absentuje akékoľvek odôvodnenie porušenia označených práv, na podklade ktorých by bolo možné vykonať ústavný prieskum uznesenia, ktorým okresný súd potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka prijatý na schvaľovacej schôdzi a skončil reštrukturalizačné konanie dlžníka.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky považoval opísané nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí za dostatočný dôvod na odmietnutie sťažnosti vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. 36 R 3/2013 z 9. januára 2014.

Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 36 R 3/2013-452 z 19. decembra 2013 odmietol ako zjavne neopodstatnenú okrem časti, ktorou sťažovateľka namietala, že okresný

súd nerozhodol o celom jej návrhu. V tejto časti považoval ústavný súd jej sťažnosť za neprípustnú. Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. 36 R 3/2013 z 19. decembra 2013 ústavný zase sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok jej náležitostí na ďalšie konanie.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014